

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Jätteenpolton BAT-päätelmät

Polttolaitospäivät Kajaanissa 11.-12.3.2020

Ympäristöneuvos Teemu Lehikoinen

Sisältö

- Kansallinen ohjeistus
- Soveltamisala mukaan lukien jätteen rinnakkaispoltto
- Päästötasot ja niiden nojalla määrättyjen päästöraja-arvojen noudattaminen
- NO_x ja SCR
- Savukaasun puhdistuksen jätevedet
- Huomioita päästötarkkailusta
- OTNOC/NOC

Yleistä

- Jätteenpolton BAT-päätelmät julkaistu 3.12.2019
  - Toiminnan on oltava BAT-päätelmien mukaista 3.12.2023
- Sisältö
  - 1.1. Ympäristöjärjestelmät
  - 1.2. Tarkkailu
  - 1.3. Yleinen ympäristönsuojelun taso ja polton suorituskyky
  - 1.4. Energiatehokkuus
  - 1.5. Päästöt ilmaan
    - 1.5.1. Hajapäästöt
    - 1.5.2. Kanavoidut päästöt
  - 1.6. Päästöt veteen
  - 1.7. Materiaalitehokkuus
  - 1.8. Melu

Tilanne Suomessa

- Suomessa 10 soveltamisalaan kuuluvaa jätteenpolttolaitosta
  - Vantaa, Riihimäki, Kotka, Lahti, Pori, Tampere, Salo, Mustasaari, Leppävirta, Oulu
- Teollisuuden arvion mukaan jätteenpolton BAT-päätelmät eivät aiheuta merkittäviä muutoksia laitosten toimintaan
  - Tarkkailuun tulee muutoksia

Kansallinen ohjeistus

- Julkaistu ympäristöministeriön nettisivuilla 5.12.2019
  - [Linkki](#)
- Laadittu lupa ja valvontaviranomaisten, toiminnanharjoittajien ja konsulttien avuksi
- Otetaan myös kantaa yksittäisten päätelmien soveltamiseen
- Ohjetta luettava yhdessä BAT-päätelmien kanssa
- Ohje ei kata kaikkea; tapauskohtaista harkintaa tarvitaan

Soveltamisala

- Sovelletaan jätteenpolttolaitoksiin, joiden polttokapasiteetti on
  - vaarattomien jätteiden osalta >3 tonnia tunnissa
  - vaarallisten jätteiden osalta >10 tonnia vuorokaudessa
- Sovelletaan jätteenpolton kuonan ja pohjatuhkan hyödyntämiseen ja loppukäsittelyyn
  - vaaraton, loppukäsittely: >50 tonnia vuorokaudessa
  - vaaraton, hyödyntäminen tai hyödyntämisen ja loppukäsittelyn yhdistelmä: >75 tonnia vuorokaudessa
  - vaarallinen: >10 tonnia vuorokaudessa

Jätteiden rinnakkaispolttu (1/2)

- Polttoaineteholtaan vähintään 50 MW:n jätteen rinnakkaispolttolaitoksiin sovelletaan suurten polttolaitosten BAT-päätelmiä (LCP)
  - Yhteenlaskusääntö (YSL 109 §)
  - Poikkeuksia:
    - pääasiallinen tarkoitus tuotteiden tuottaminen
    - poltetaan vain jätteitä, joihin sovelletaan jätteenpolttuasetusta
    - yli 40 % tuotettavasta lämmöstä peräisin vaarallisen jätteen poltosta
    - poltetaan sekalaista yhdyskuntajätettä

Jätteen rinnakkaispolttaminen (2/2)

- Polttoaineteholtaan <50 MW:n jätteen rinnakkaispolttolaitokset eivät kuulu minkään BAT-päätelmien soveltamisalaan
  - Jätteenpolttolaitosta sovelletaan
  - Luvissa BAT-tarkastelu yleisten periaatteiden mukaisesti
- BAT-päätelmien julkaiseminen ei muuta eikä korvaa lainsäädäntöä
  - Jätteenpolttolaitos vai jätteen rinnakkaispolttolaitos?
    - Ympäristöluvassa tehty tulkinta edelleen voimassa

Esimerkkejä soveltamisalasta (1/4)

1. Yksikön K1 polttoainetehto on 45 MW ja yksikössä poltetaan 100 % jätteenpolttoasetuksen soveltamisalaan kuuluvaa jätettä (>3 t/h); samaan piippuun johdetaan polttoaineteholtaan 25 MW:n biopolttoainekattilan savukaasut
  - Yksikön K1 toimintaan sovelletaan jätteenpolttoasetusta ja jätteenpolton BAT-päätelmiä
  - Yksikön K2 toimintaan sovelletaan PIPO-asetusta

Esimerkkejä soveltamisalasta (2/4)

2. Yksikön K3 polttoainetehto on 60 MW ja yksikössä poltetaan 90 % jätteenpolttoasetuksen soveltamisalaan kuuluvaa jätettä (>3 t/h) ja 10 % biopolttoainetta
- Sovelletaan jätteenpolttoasetusta ja suurten polttolaitosten BAT-päätelmiä

Esimerkkejä soveltamisalasta (3/4)

3. Yksikön K4 polttoainetehto on 40 MW ja yksikössä poltetaan 40 % jätteenpolttoasetuksen soveltamisalaan kuuluvaa jätettä (>3 t/h), 30 % puujätettä, johon ei sovelleta jätteenpolttoasetusta, ja 30 % turvetta; samaan piippuun johdetaan polttoaineteholtaan 20 MW:n öljykattilan K5 savukaasut
  - Yksikön K4 toimintaan sovelletaan jätteenpolttoasetusta ja suurten polttolaitosten BAT-päätelmiä (yhteenlaskettu polttoainetehto 60 MW)
  - Öljykattilan K5 toimintaan sovelletaan PIPO-asetusta

Esimerkkejä soveltamisalasta (4/4)

4. Yksikön K6 polttoainetehto on 35 MW ja yksikössä poltetaan 95 % jätteenpolttoasetuksen soveltamisalaan kuuluvaa jätettä (>3 t/h) ja 5 % puujätettä, johon ei sovelleta jätteenpolttoasetusta
- Yksikön K6 toimintaan sovelletaankin jätteenpolttoasetusta; kyseessä on direktiivilaitos, mutta mitään BAT-päätelmiä ei sovelleta

Päästötasot ja niiden nojalla määrättyjen päästöraja-arvojen noudattaminen

- Jätteenpolton BAT-päätelmissä ilmaan johdettavien päästöjen BAT-päästötasot on asetettu vuorokausikeskiarvoina jatkuvatoimisesti seurattaville päästöille
  - Lähtökohtaisesti ylätaso riittää päästörajaksi
- Jätteenpolttoasetuksessa raja-arvot on asetettu puolen tunnin ja vuorokauden keskiarvoina
  - Ympäristöluvassa asetetut raja-arvot tarpeen jättää voimaan
- Päästöraja-arvoon verrattavien keskiarvojen laskennat tehdään vastaavalla tavalla kuin nykyään

NO_x ja SCR (1/2)

- Typenoksidien päästötaso, olemassa oleva laitos, 50–150 mg/Nm³ (BAT 29)
  - Ylempi taso 180 mg/Nm³, kun SCR ei ole sovellettavissa (alaviite 2)
  - Olemassa olevien laitoksien osalta sovellettavuus voi olla rajoitettu tilanpuutteen takia
  - Myös muita sovellettavuusrajoitteita voi olla, vaikka niitä ei ole esitetty päätelmässä

NO_x ja SCR (2/2)

- Jos laitoksella ei päästä päästötasoon 150 mg/Nm³ eikä ole tilaa SCR:lle, hakemuksessa esitetään asiasta perustellut tiedot
- Jos on muita perusteltuja sovellettavuusrajoitteita SCR:lle, esitetään hakemuksessa asiasta perustellut tiedot
  - Taloudelliset syyt: SCR:n hankinta- ja käyttökulut sekä arvio päästövähennemästä
- Jos perusteltuja käytettävyysrajoitteita ei ole olemassa, mutta laitoksella ei saavuteta BAT-päästötasoa, on haettava BAT-poikkeamaa (YSL 78 §)

Savukaasun puhdistuksen jätevedet (1/3)

- Päästötasot suorille ja epäsuorille jätevesipäästöille (BAT 34)
  - Jätevedet johdetaan vesistöön, mereen tai maastoon (suora päästöt)
  - Jätevedet johdetaan toisen tahon hallinnoimalle jätevedenpuhdistamolle (epäsuora päästö)
  - Epäsuorille jätevesipäästöille BAT-päästötasoja ei ehkä voida soveltaa, jos jätevedenpuhdistamo on suunniteltu ja varustettu raskasmetallien sekä dioksiinien ja furaanien puhdistamiseksi, ja tämä ei lisää ympäristön pilaantumista (taulukko 10, alaviite 2)

Savukaasun puhdistuksen jätevedet (2/3)

- Suurten yhdyskuntajätevedenpuhdistamoiden voidaan olettaa puhdistavan jätevesistä myös raskasmetallit sekä dioksiinit ja furaanit
- Muilla laitoksilla on selvittävä puhdistamon käsittely-/puhdistuskyky
  - Yhteistyössä puhdistamon kanssa
  - Selvitys liitettävä osaksi hakemusta

Savukaasun puhdistuksen jätevedet (3/3)

- BAT-päätelmien mukaiset BAT-päästötasot on asetettu pisteessä, jossa jätevedet johdetaan pois laitosalueelta
- Jätteenpolttoasetuksen mukaiset raja-arvot on pääsääntöisesti asetettu pisteessä, jossa savukaasun puhdistuksen jätevesiin ei ole sekoittunut muita jätevesiä
- Tarvittaessa arvioidaan tapauskohtaisesti, voidaanko BAT-päästötasoja soveltaa useasta kohteesta peräisin oleviin jätevesiin
  - Minkä jätevesien mukana haitta-aineet tulevat ja muiden jätevesien laimentava vaikutus
- Raja-arvojen noudattamisen tarkastelussa sovelletaan YM:n ohjetta ([linkki](#))

Käyttö- ja päästötarkkailu

- Käyttö- ja päästötarkkailu on tarpeen erottaa toisistaan
  - Käyttötarkkailun osalta voidaan tehdä kokonaisvaltainen tarkastelu
    - Samaan lopputulokseen voidaan päästä muillakin menettelyillä ja käytännöillä
  - Päästötarkkailun osalta pääsuuntaviivat BAT-päätelmien mukaisesti
    - Erityistä huomiota päästörajojen noudattamisen tarkkailuun
    - Voidaan poiketa: esim. alhainen päästö, tarkoituksenmukaisuus, kustannukset, (tekniset) mahdollisuudet suorittaa tarkkailua
      - Kyseessä ei ole YSL 78 §:n mukainen BAT-poikkeama

Elohopean sekä dioksiinien ja furaanien tarkkailu

- Ilmaan johdettavaa elohopeapäästöä on mitattava jatkuvatoimisesti (BAT 4)
  - Kertamittaukset riittävät, jos poltettavan jätteen elohopeapitoisuus on havaittu tasaiseksi ja alhaiseksi
- Dioksiineja ja furaaneita sekä dioksiininkaltaista PCB:tä tarkkaillaan kertamittauksilla joko lyhytaikaisella näytteenotolla tai pitkäaikaisella näytteenotolla (BAT 4)
  - pitkäaikaista näytteenottoa ei tarvita, jos päästötasot ovat riittävän vakaita (alaviite 7)
  - Dioksiininkaltaisia PCB:tä ei tarvitse mitata, jos pitoisuus on alhainen (0,01 ng WHO-TEQ/Nm³)

PBDD/F-yhdisteiden, bentso[a]pyreenin ja typpioksiduulin tarkkailu

- PBDD/F-yhdisteitä (brominoidut dioksiinit ja furaanit) ja bentso(a)pyreeniä on mitattava
  - PBDD/F vain jos laitoksella poltetaan bromattuja palonestoaineita sisältävää jätettä
  - Ei mittaustandardia
  - Mikään kaupallinen taho ei tarjoa näitä mittauksia Suomessa tällä hetkellä
- Typpioksiduulia on mitattava, jos kyseessä on leijukerroskattila tai SNCR-järjestelmässä käytetään kemikaalina ureaa

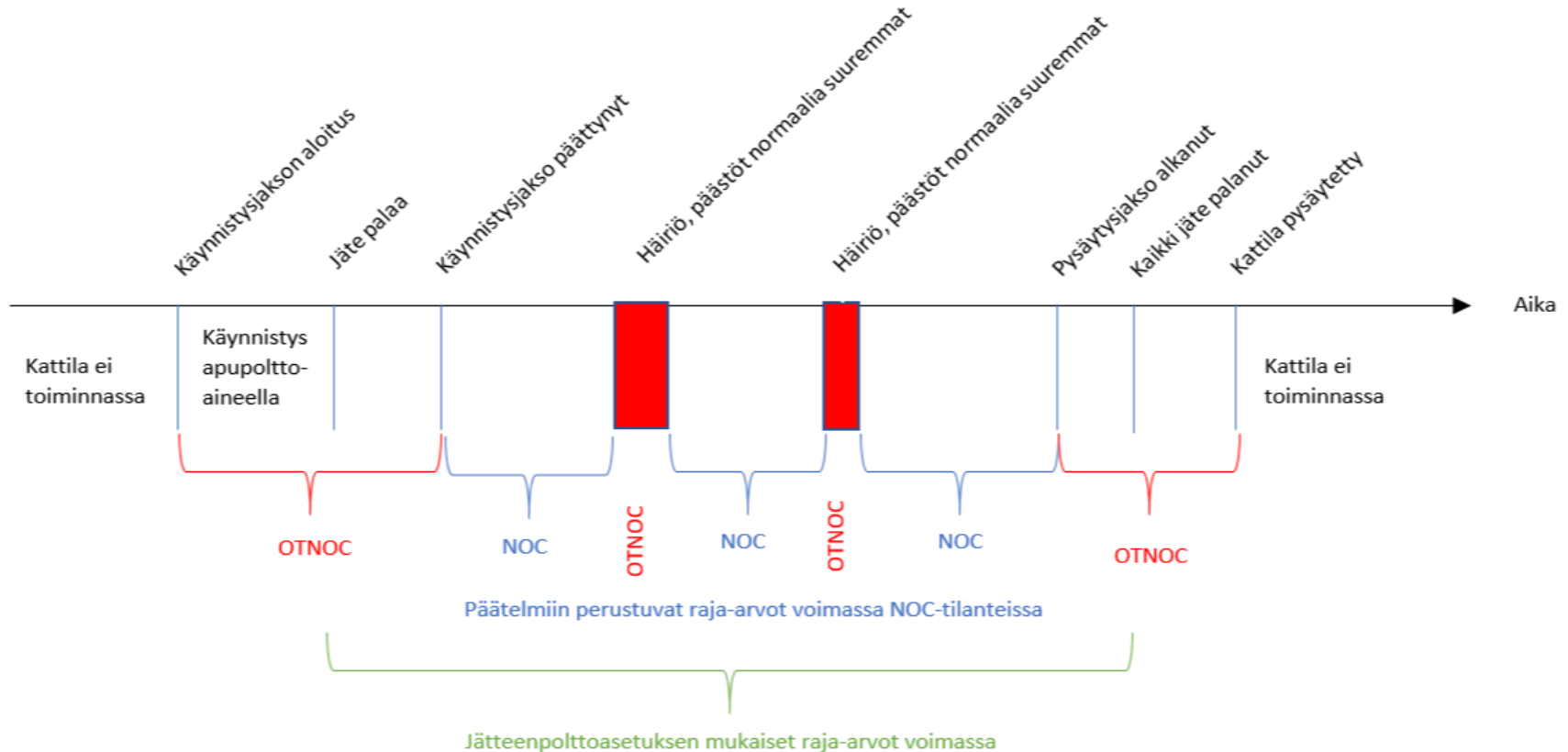
OTNOC/NOC (1/3)

- Päästötasot koskevat normaalitoimintaa (NOC, Normal Operating Conditions)
- Normaalitoimintaa ei ole määritetty päätelmissä
- Jätteenpolttoasetuksen mukaiset raja-arvot ovat aina voimassa, kun poltetaan jätettä
- Päätelmien mukainen normaalitoiminnan määritelmä voi olla suppeampi kuin jätteenpolttoasetuksen mukainen

OTNOC/NOC (2/3)

- Päätelmien mukaisena muuna kuin normaalitoimintana voidaan pitää tilannetta, jossa päästöt ovat suurempia kuin normaalitoiminnassa ja toiminnanharjoittaja voi esittää syyn päästötason nousuun
- OTNOC-tilanteiden ajallinen kesto ei voi olla huomattavan suuri verrattuna kokonaiskäyntiaikaan
- Toiminnanharjoittajan on pidettävä OTNOC-tilanteiden määrä ja ajallinen kesto mahdollisimman pieninä

OTNOC/NOC (3/3)

OTNOC/NOC-tilanteiden aikaisten päästöjen tarkkailu

- Käynnistyksen ja pysäytyksen aikaiset dioksiinien ja furaanien (PCDD/F) päästöt, kun jätettä ei polteta, tulisi arvioida esimerkiksi joka kolmas vuosi toteutettavien päästömittauskampanjoiden avulla (BAT 5)
  - Käynnistyksen ja pysäytyksen aikaisten mittauksien järjestäminen voi olla hankalaa
  - Määräväli on ymmärrettävä suuntaa-antavana ja toimintaa ohjaavana
  - Yksi mahdollinen esittämistapa mittaustiheydelle voisi olla esimerkiksi 2–3 kertaa kymmenessä vuodessa

Kiitos mielenkiinnosta